

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 79/2018(2)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «TV ONE», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ “Ο ΛΟΓΟΣ” Ε.Ε.»

Ημερομηνία Απόφασης: 25 Σεπτεμβρίου, 2019

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 8 Μαΐου 2019 η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση του άρθρου 26(1)(β) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των Κανονισμών 21(1) και 26(ιβ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

26.- (1) «Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές –
(β) της υψηλής ποιότητας».

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν τα ακόλουθα:

21. - (1) «Οι οργανισμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας».

26. Στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύονται –

(ιβ) η μετάδοση εκπομπών που θίγουν την αξιοπρέπεια των δύο φύλων, φυλετικών, εθνικών, θρησκευτικών ομάδων ή ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Η Αρχή έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των κατά την κρίση της επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **23.07.2019** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του. Επιπλέον, η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, να τις υποβάλει εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής και εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Τονίστηκε, επίσης, ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις πιο πάνω προθεσμίες η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός με επιστολή της Δικηγόρου του, κ. Δέσποινας Α. Χάσικου (Δικηγορικό Γραφείο Ανδρέα Ι. Χάσικου), ημερομ. **06.08.2019**, υπέβαλε τις θέσεις / απόψεις του, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**).

Η Αρχή λαμβάνει υπόψη την απολογία του τηλεοπτικού οργανισμού και την παραδοχή του ότι «με την αναμετάδοση των αποσπασμάτων αυτών, έχει εμμέσως θιγεί η αξιοπρέπεια του γυναικείου φύλου, και ότι δεν λήφθηκαν τα απαραίτητα μέτρα από τον σταθμό για διασφάλιση της κοινωνικής πολιτικής του κράτους». Η Αρχή λαμβάνει υπόψη, επιπλέον, ότι ο τηλεοπτικός οργανισμός δεν είχε πρόθεση να συμβάλει στη διαιώνιση του κοινωνικού φαινομένου των διακρίσεων.

Η Αρχή επαναλαμβάνει τα όσα επισήμανε στην Απόφαση της ημερομ. 8.05.2019 και ιδιαίτερος τα ακόλουθα:

Η κατηγοριοποίηση των γυναικών με διαστάσεις μιας μέσης μεσογειακής γυναίκας σε plus size δεν συμβάλει στον εναγκαλισμό της διαφορετικότητας, αλλά συντηρεί το στερεότυπο και χαρακτηρίζει ως διαφορετικό, αυτό που αποκλίνει από τον «κανόνα» που θέτει με πλασματικά κριτήρια μια επιτροπή. Η Αρχή επισημαίνει ότι τα κριτήρια που τίθενται από το πρόγραμμα για τα μοντέλα δεν ανταποκρίνονται σε μια μέση σύγχρονη κοπέλα, ούτε στα νέα δεδομένα της εποχής. Τα ΜΜΕ διαδραματίζουν σημαίνοντα ρόλο στη διαμόρφωση στάσεων, πεποιθήσεων και προτύπων. Παρόλο που διακηρυγμένες πολιτικές στοχεύουν στην αξιοποίηση των ΜΜΕ για αποδόμηση των κοινωνικών στερεοτύπων και προκαταλήψεων, τα ΜΜΕ συνεχίζουν ν' αναπαράγουν έμφυλα στερεότυπα, προβάλλοντας τον σεξισμό ως κοινωνικά αποδεκτό. Η ανισότητα των φύλων εδραιώνεται όταν οι γυναίκες καθορίζονται με βάση την εξωτερική τους εμφάνιση, κι όταν αναπαράγονται «πρότυπα ομορφιάς» και προωθούνται συμβουλές για να «στεγνώσει» το σώμα. Η ταύτιση της γυναίκας με τα μέρη του σώματός της (στήθος, πόδια κλπ) την απογυμνώνει από την ανθρώπινη αξία της και της στερεί την ανθρώπινη υπόστασή της. Από αυθύπαρκτη οντότητα, η γυναίκα διαμελίζεται στα μέρη του σώματός της και κρίνεται η αξία της με βάση την εξωτερική εμφάνισή της.

Η αντιμετώπιση του σεξισμού και η εξάλειψη στερεοτύπων και κοινωνικών προκαταλήψεων (προαγωγή ισότητας αξιοποιώντας τα ΜΜΕ) είναι ένας από τους στόχους του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών (2018-2021) της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο περιλαμβάνει ειδικό στόχο για τον τομέα των ΜΜΕ. Τόσο η Κύπρος, όσο και τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ε.Ε. έχουν δεσμευτεί στο πλαίσιο διεθνών συνθηκών και συμφωνιών για τα ανθρώπινα δικαιώματα για την ισότητα των φύλων και την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών. Η «Διακήρυξη και Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου» υιοθετώντας τη μετά το 2015 ατζέντα για ανάπτυξη θέτει το 2030 ως έτος καταπολέμησης της έμφυλης ανισότητας. Στα πλαίσια του στόχου αυτού καλεί τα κράτη να λάβουν μέτρα για ενδυνάμωση των γυναικών και κοριτσιών και τονίζει την ανάγκη εξάλειψης των αρνητικών στερεοτύπων γύρω από τη γυναίκα, μέσω των ΜΜΕ και τη θεσμοθέτηση κανόνων που θα ρυθμίζουν την προβολή των γυναικών τόσο στον έντυπο, όσο και ηλεκτρονικό τύπο και γενικότερα στα ΜΜΕ.

Το Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών και όλα τα συμβαλλόμενα Κράτη – Μέλη, στην υπογραφή της «Ατζέντας 2030 για Βιώσιμη Ανάπτυξη» δεσμεύονται ότι μέχρι το 2030 θα εργαστούν με σκοπό την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ισότητας των φύλων και την ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών. Κάτω από τον προαναφερθέντα στόχο του Στρατηγικού Σχεδίου Ισότητας της Κύπρου για εξάλειψη των στερεοτύπων και κοινωνικών προκαταλήψεων εντάσσονται και οι γενικότεροι στόχοι της «Ατζέντας 2030», σύμφωνα με τους οποίους τα Κράτη – Μέλη, μέχρι το 2030, θα πρέπει να υιοθετήσουν πρακτικές και δράσεις που να διασφαλίζουν την καταπολέμηση και εξάλειψη όλων των διακρίσεων εναντίον των γυναικών και των κοριτσιών.

Διανύουμε μια περίοδο κρίσιμων παγκόσμιων συζητήσεων για την ισότητα των φύλων και την ανάγκη τερματισμού του φαινομένου του σεξισμού, με αποκορύφωμα την πρόσφατη απόφαση (27.3.2019) του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣτΕ) να εγκρίνει κείμενο που περιλαμβάνει τον «πρώτο ορισμό του σεξισμού σε διεθνή κλίμακα», με σκοπό να συμβάλει ώστε «να τερματιστεί το φαινόμενο αυτό». Ακριβώς, οι τηλεοπτικοί οργανισμοί ανήκουν στους φορείς εκείνους που οφείλουν να προωθούν την προοπτική της ισότητας των φύλων, καθώς και την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης για την αντιμετώπιση του σεξισμού μέσα από το περιεχόμενο και το οπτικό υλικό των μεταδόσεών τους, όπως επίσης και τη χρήση της γλώσσας.

Επιπλέον, σε μια εποχή όπου η νευρική ανορεξία αποτελεί μάλιστα, ειδικότερα για τις νεαρές κοπέλες, που προκειμένου να αποκτήσουν καλλίγραμμα σώματα εφαρμόζουν εξαντλητικές ή / και ανορθόδοξες δίαιτες με αποτέλεσμα να αποκτούν διαταραχές στην πρόσληψη τροφής, προγράμματα που συντηρούν και καλλιεργούν στερεότυπα για το γυναικείο σώμα δυνατό να επηρεάζουν μια ευάλωτη στο θέμα αυτό μερίδα του πληθυσμού.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων της απολογίας και των λοιπών γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης και της παρόμοιας φύσεως προηγούμενες παραβάσεις, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό για τις παραβάσεις που έγιναν στις **10.09.2018** και στις **17.09.2018** κυρώσεις ως ακολούθως:

Σε ό,τι αφορά στις **10.09.2018**:

- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** (υποστοιχείο 1) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το **διοικητικό πρόστιμο των €500**.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(1)** (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 26(ιβ)** (υποστοιχείο 3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το **διοικητικό πρόστιμο των €1.000**.

Σε ό,τι αφορά στις **17.09.2018**:

- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** (υποστοιχείο 4) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το **διοικητικό πρόστιμο των €500**.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(1)** (υποστοιχείο 5) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 4, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 26(ιβ)** (υποστοιχείο 6) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το **διοικητικό πρόστιμο των €1.000**.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το **διοικητικό πρόστιμο των €3.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΦΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

N.X.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 79/2018(2))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ “TV ONE”, ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
«ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ‘Ο ΛΟΓΟΣ Ε.Ε.’»**

Ημερομηνία Απόφασης: 8 Μαΐου, 2019

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 21(1) και 26(ιβ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

**26. – (1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές –
(β) της υψηλής ποιότητας·**

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21. – (1) Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

**26. Στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύονται –
(ιβ) η μετάδοση εκπομπών που θίγουν την αξιοπρέπεια των δυο φύλων, φυλετικών, εθνικών, θρησκευτικών ομάδων ή ατόμων με ειδικές ανάγκες.**

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **14.01.2019** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις, καλώντας τον οργανισμό

να υποβάλει, εάν επιθυμεί, τις οποιεσδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις και / ή θέσεις του και για να δηλώσει κατά πόσον επιθυμεί να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία 1 – 6:

1. Στις 10.09.2018, μεταξύ των ωρών 21:00 – 23:00, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα 'GREECE'S NEXT TOP MODEL', χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή της υψηλής ποιότητας, κατά παράβαση του άρθρου 26(1)(β) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το υπό αναφορά επεισόδιο του προγράμματος τύπου ριάλιτι που συνιστά διαγωνισμό μοντέλων, ο οποίος θα αναδειξεί το επόμενο top model της Ελλάδας, καλύπτει το πρώτο στάδιο, αυτό των ακροάσεων (auditions). Η κριτική επιτροπή που αποτελείται από πρώην και νυν μοντέλα (Βίκυ Καγιά και Ηλιάννα Παπαγεωργίου), ένα φωτογράφο (Δημήτρης Σκουλός) και ένα σχεδιαστή μόδας (Άγγελος Μπράτης) αποφασίζει ποιες κοπέλες «πληρούν τις προδιαγραφές», που οι ίδιοι θεωρούν ότι πρέπει να διαθέτει μια κοπέλα για να περάσει στο επόμενο στάδιο του παιχνιδιού, το bootcamp και να συνεχίσει στον διαγωνισμό. Οι περισσότερες συμμετέχουσες εμφανίζονται με ρούχα της επιλογής τους και αν τους το ζητήσουν οι κριτές εμφανίζονται και με μαγιό. Κατά τη διάρκεια της εμφάνισής τους ενώπιον της κριτικής επιτροπής οι συμμετέχουσες απαντούν σε ερωτήσεις, ποζάρουν, περπατούν σαν να είναι σε πασαρέλα, με οδηγίες των κριτών, οι οποίοι θέλουν να σχολιάσουν είτε γενικά το σώμα τους είτε μέρη του σώματός τους (π.χ. τον γοφό, το στήθος). Παρά το γεγονός ότι οι κριτές αναφέρουν ότι διαδραματίζει μεγάλο ρόλο η προσωπικότητα, στο πλαίσιο της κριτικής τους ενίοτε εμπερικλείονται σχόλια που περιλαμβάνουν σεξιστικά στερεότυπα για τις γυναίκες και το σώμα τους. Σχόλια όπως «θέλω να στεγνώσεις» (δηλαδή να αδυνατίσει τελείως) ή η διατύπωση εν είδη θετικού σχολίου από ένα εκ των κριτών: «Και στεγνή και πόδια, κοίτα... και στεγνή και πόδια», συμπεριλαμβάνονται σ' αυτού του είδους τα σχόλια. Επίσης, οι κριτές χρησιμοποιούν την ταμπέλα «plus size model» για κορίτσια που έχουν φυσιολογικό βάρος. Πιο κάτω παρατίθενται ενδεικτικά αποσπάσματα, το περιεχόμενο των οποίων δεν διέπεται από την αρχή της υψηλής ποιότητας, καθώς περιλαμβάνει στερεότυπα για το γυναικείο σώμα ή/και άλλα σχόλια, όπως η παραίνεση σε μια συμμετέχουσα να σταματήσει τον στίβο για ν' αποκτήσει το σώμα που θεωρούν οι κριτές ότι πρέπει να έχει, ως επίσης και δηλώσεις των διαγωνιζόμενων που βρίσκονται σε συναισθηματική φόρτιση και δίνουν την εντύπωση ότι η εξασφάλιση της εισόδου στο παιχνίδι ή η απόρριψη ταυτίζονται με τεράστια επιτυχία ή αποτυχία, αντίστοιχα.

Απόσπασμα # 1

- Κριτής: «Κοίταξε, υπέροχο το σώμα σου. Λίγο οι γλουτοί θέλουν σφίξιμο».
- Κριτής: «Ελα μπροστά σε παρακαλώ, θέλω να σε δω από κοντά, να σε δούμε από κοντά όλοι».
- Κριτής: «[...] Τα χειλάκια σου είναι φυσικά;»
- Κριτής: «Σταμάτα να κάνεις στίβο. Σε παρακαλώ πολύ μέχρι [...] αν σε δούμε την επόμενη φορά, μην κάνεις καθόλου τίποτα με τα πόδια σου. Μόνο περπάτημα».

- **Κριτής:** «Σταμάτα να κάνεις στίβο. Σε παρακαλώ πολύ μέχρι [...] αν σε δούμε την επόμενη φορά, μην κάνεις καθόλου τίποτα με τα πόδια σου. Μόνο περπάτημα».
- **Κριτής:** «[...] Να κάνει long run».
- **Κριτής:** «**Όχι, όχι, δεν κάνει να κάνει ούτε long run. Επειδή έχει πάρει ήδη, έχει γεμίσει ήδη, πρέπει να χαλαρώσει.**»
- **Κριτής:** «Δεν ξέρω βρε παιδιά, εμένα όλα αυτά μου φαντάζουν πολύ περίεργα, γιατί κι εγώ έκανα χρόνια πρωταθλητισμό στον στίβο, δεν είχα μεγάλα πόδια».
- **Κριτής:** «Έχεις άλλο σκαρί».
- **Διαγωνιζόμενη:** «Ναι, ισχύει αυτό, παίζει ρόλο».
- **Κριτής:** «Στα 400 μέτρα ήμουνα, ποτέ δεν είχα [...]».
- **Κριτής:** «Μήπως κάνεις βάρη;»
- **Διαγωνιζόμενη:** «Έκανα πιο παλιά».
- **Κριτής:** «Ίσως παιδιά, αυτή είναι η διαφορά. Δεν έκανα ποτέ στη ζωή μου βάρη. Ποτέ».
- **Διαγωνιζόμενη:** «Ναι, παίζει ρόλο, παίζει ρόλο».
- **Κριτής:** «Αχ αυτά τα βάρη».
- **Διαγωνιζόμενη:** «Κάνουν ζημιά, λέτε;»
- **Κριτής:** «Ε, κάνουν. Άμα κάνεις συνδυασμό με περπάτημα δεν κάνουν. Εγώ κάνω αυτό. Αν θα κάνω στίβο και κάνω και βάρη θα 'χω ένα τετρακέφαλο σαν την Βούλα Πατουλίδου. Δεν το θέλουμε αυτό».
- **Κριτής:** «[...] εγώ, **αν το δουλέψεις αυτό που λες, το κομμάτι των ποδιών και λοιπά, λίγο στεγνώσεις**, εγώ βλέπω την νικήτρια».

Απόσπασμα # 2

- **Κριτής:** «Σ' ενδιαφέρει το plus size modeling;»
- **Διαγωνιζόμενη:** «Ναι».
- **Κριτής:** «Δεν ήρθες εδώ να μας πεις ότι θες να γίνεις haute couture μοντέλο και να οργώσεις τις πασαρέλες του εξωτερικού και να κάνεις Dior».
- **Διαγωνιζόμενη:** «Όχι. Δεν έκανα κάποια υπερβολή για να 'ρθω εδώ. Ήξερα πώς είμαι, δεν ήθελα να πεινάσω και να έρθω».

Σχόλιο της διαγωνιζόμενης στην κάμερα, εκτός της αίθουσας των κριτών: «Δεν μου άρεσε αυτό που άκουσα. Έχω καθρέφτη σπίτι μου και ήξερα πού βαδίζω».

- **Κριτής:** «Και γιατί ήρθες, λοιπόν;»
- **Διαγωνιζόμενη:** «Διότι όταν έβλεπα την εκπομπή παλαιότερα πήγαινα στον καθρέφτη, κοριτσάκι ξέρω 'γω, έκανα πόζες». [...]
- **Κριτής:** «Για δείξε μου τις πόζες. Πιστεύεις ότι τις έκανε σίγουρα τις πόζες; Με σιγουριά;»
- **Κριτής:** «Δεν έχω πειστεί ακριβώς... Θα θελα να δω περισσότερο τσαγανό [...]».

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης για τα piercing που έχει η διαγωνιζόμενη ένας εκ των κριτών της αναφέρει το εξής: «[...] μαζί σου, **πήγαινε βάλε μαγιό και φέρε το μαστίγιο κι έλα**». Η συμμετέχουσα σχολιάζει στην κάμερα, εκτός της αίθουσας των κριτών, το εξής: «**Το σχόλιό του το βρήκα λίγο τραβηγμένο, δεν μ' άρεσε.**»

[συνέχεια]

- **Κριτής:** «Για plus size modelling εμένα μ' αρέσεις πάρα πάρα πολύ, γιατί έχεις πολύ σφιχτό σώμα, δεν έχεις περιφέρειες, έχεις τον όγκο που χρειάζεται εκεί που τον χρειάζεσαι. Έχεις ένα πολύ λαμπερό χαμόγελο, μια πολύ έτσι λαμπερή επιδερμίδα, έχεις πολύ ωραίες αποστάσεις, μυτάκι, δηλαδή μπορώ να σε δω άνετα σ' αυτό το μοντέλο plus size και έχεις και πολύ ωραία κίνηση φυσικά» [...]

- **Κριτής:** «Κι εγώ σε βρίσκω ένα ωραίο plus size κορίτσι. Το σώμα σου είναι έτσι πολύ ζουμερό. Μ' αρέσει ότι έχεις λεπτά πόδια, έχεις λεπτές γάμπες. Βοηθάει πάρα πολύ δηλαδή σε φορέματα και κοντά ρούχα. Τώρα το πρόσωπο, θα ήθελα να το δω λίγο από κοντά, αν θέλεις να πλησιάσεις μια στιγμή. Αριστερά – δεξιά» (για να γυρίσει το πρόσωπο).

- **Κριτής:** «Τα φρύδια σου είναι κανονικά ή είναι τατουάζ;»

- **Κριτής:** «Πάντως με το μαγιό είσαι εντελώς διαφορετική απ' ό,τι ντυμένη. Είσαι πιο ωραία έτσι».

- **Διαγωνιζόμενη:** «Ευχαριστώ».

- **Κριτής:** «[...] Θα ξεκινήσω, λοιπόν, εγώ που ξέρω τι θέλω. Θέλω να βγάλεις τα piercing, τα εμφυτεύματα, δεν ξέρω κι εγώ πώς τα λένε και δεν θέλω καν να φανταστώ. Είσαι μια πολύ κλασική γυναίκα και μ' αρέσει που είσαι γυναίκα, ζουμερή, σφιχτή, με λεπτά άκρα του ονείρου. Θα πρέπει να γυμνάζεσαι, να τρέφεσαι υγιεινά, δεν μπορείς να ξεχειλώσεις και να χάσεις αυτό που έχεις, γιατί δεν θ' αρέσεις πια ούτε σε μας, ούτε σε κανένα. Ναι, λοιπόν γιατί είσαι ένα πολλά υποσχόμενο plus size μοντέλο.»

- **Διαγωνιζόμενη:** «Νομίζω άρχισα να πετάω απ' τη χαρά μου...».

- **Κριτής:** «Κοίταξε, εγώ είμαι σε δίλημμα, γιατί με τα ρούχα ήσουν σίγουρα όχι, επίσης σκέφτομαι να σου πω όχι, πήγαινε φάε, απ' την άλλη όμως νομίζω... αχ ρε Βίκυ τι μου έκανες».

- **Κριτής:** «Κοίταξε, όμως, το κορμί μπορεί να είναι plus size, αλλά για σας που σας αρέσουν τα λεπτά άκρα, τα πόδια είναι από άλλη γυναίκα. Είναι άλλα πόδια από άλλο άνθρωπο κι άλλο».

- **Κριτής:** «Είναι light plus size μοντέλο, δεν μπορεί να κάνει κάτι άλλο».

- **Κριτής:** «Δεν είναι στρογγυλή, όμως».

- **Κριτής:** «Καλά, αν δεν σου αρέσει μπορείς να ψηφίσεις όχι, εμάς μας αρέσει».

- **Κριτής:** «Θα ακούσω τη συμβουλή σου και θα το κάνω».

- **Κριτής:** «Ό,τι νιώθει ο καθένας».

- **Κριτής:** Ψηφίζω όχι.

Σχόλιο συμμετέχουσας στην κάμερα, έξω από την αίθουσα με τους κριτές: «εκείνη τη στιγμή... μαύρα όλα».

- **Κριτής:** «Βλέπω στα μάτια σου μια ανυπομονησία ν' ακούσεις τι θα πω, βλέπω δηλαδή μια αγωνία και ένα πάθος, βλέπω κι ένα αυστηρό φρύδι να σηκώνεται. Κοίταξε, θα σου δώσω την ευκαιρία για το bootcamp και θα δούμε εκεί τι μπορείς να κάνεις. Είναι ναι».

- **Διαγωνιζόμενη:** «Ευχαριστώ».

- **Κριτής:** «Μπράβο!»

- **Κριτής:** «Συγχαρητήρια».

- **Διαγωνιζόμενη:** «Μπορεί να το ήλπιζα, αλλά δεν το πίστευα 100 τα 100, οπότε είμαι πάρα πολύ χαρούμενη» (συγκινείται)

- **Κριτής:** «Αχ, συγκινήθηκες...»

- **Κριτής:** «Γούγκλαρε λίγο το plus size modeling, είναι μεγάλη βιομηχανία».
- **Κριτής:** «Σε περιμένουμε προετοιμασμένη, έτσι;»
- **Διαγωνιζόμενη:** «Δεν μπορούσα να ουρλιάξω εκείνη την ώρα, αλλά η ανακούφιση που ένιωσα μέσα μου ήταν τρομερό συναίσθημα».

Απόσπασμα # 3

- **Κριτής:** «Σε ποια κατηγορία μοντέλου θεωρείς ότι ανήκεις;»
- **Διαγωνιζόμενη:** «Τι εννοείτε;»
- **Κριτής:** «Είσαι high fashion μοντέλο είσαι plus size, είσαι πετίτ;»
- **Διαγωνιζόμενη:** «Plus Size; Δεν είμαι το συνηθισμένο μοντέλο, αλλά μου αρέσει που δεν είμαι το συνηθισμένο».
- **Κριτής:** «Και ποιο είσαι, λοιπόν;»
- **Διαγωνιζόμενη:** «Εεε, το λίγο διαφορετικό, το οποίο δεν μου αρέσει να βάζω ταμπέλα στο τι είμαι».
- **Κριτής:** «Αλλά κάπου πρέπει να σε κατατάξουμε σαν μοντέλο, για να κάνεις δουλειές. Ας πούμε εγώ είμαι, μπορώ να κάνω κάποια πράγματα fashion, αλλά θεωρώ ότι είμαι περισσότερο commercial, ειδικά σ’ αυτή τη φάση της καριέρας μου και της ηλικίας μου. Δεν είναι κακό να το πω. Εσύ;»
- **Διαγωνιζόμενη:** «Ας πούμε plus size».

Σχόλιο διαγωνιζόμενης στην κάμερα, έξω από την αίθουσα των κριτών: «Δηλαδή στα measurements κολλάς; Μοντέλο το ένα, μοντέλο και τ’ άλλο. Πρέπει ας πούμε να ‘χει και το δίπλα;»

- **Διαγωνιζόμενη:** «Ωραία».
- **Κριτής:** «Μα δεν είναι κακό, γιατί το λες σαν να είναι κακό;»
- **Διαγωνιζόμενη:** «Όχι, δεν είναι καθόλου. Ίσα – ίσα».
- **Κριτής:** «Και είναι πολύ ενδιαφέρον αυτό το πρόσωπο για plus size modeling και πάρα πολλά μοντέλα plus size καθημερινά βγαίνουν και σε εξώφυλλα της Vogue».
- [...]
 - **Κριτής:** «Εμένα μου κάνει εντύπωση όλα αυτά τα κορίτσια που έρχονται εδώ πέρα με παραπανίσια κιλά και δεν είναι σίγουρες ακριβώς για τι συμβαίνει με το σώμα τους και ποια είναι η θέση τους. Κι εσύ είσαι μια απ’ αυτές».

Σχόλιο της διαγωνιζόμενης στην κάμερα έξω από την αίθουσα των κριτών: «Δεν θεωρώ ότι δεν ξέρω τι είμαι. Έχω 2-3 κιλά παραπάνω, που δεν τα θεωρώ παραπάνω, με θεωρώ κανονική. Εγώ».

Συζήτηση μεταξύ των κριτών όταν δεν ήταν ενώπιόν τους η διαγωνιζόμενη

- **Κριτής:** «Ναι, αλλά όπως πολλά κορίτσια δεν έχει καταλάβει δεν έχει ξεκαθαρίσει, δεν θέλει να ξέρει ότι είναι Plus size;»
- **Κριτής:** «Κοίτα, προσβάλλονται κιόλας»
- **Κριτής:** «Μα πώς προσβάλλεσαι κι έρχεσαι εδώ να δείξεις ότι είσαι διαφορετική; Άρα δεν έχεις αγκαλιάσει τον εαυτό σου, δεν ξέρεις τι σου γίνεται».
- **Κριτής:** «Διατροφολόγος είναι. Ας κάνει κάτι».
- **Κριτής:** «Εμένα μ’ αρέσει πολύ αυτό το παιδί».

[...]

- **Κριτής:** «Είσαι ένα πικάντικο plus size model».
- **Κριτής:** «[...] Θέλω να γυμναστείς και πιστεύω ότι με λίγη καλή καθοδήγηση θα σταθείς πολύ καλά ως ένα plus size μοντέλο διαφορετικό από όλες τις άλλες. Ναι από μένα» [...].
- **Διαγωνιζόμενη:** «**Μου έφυγε όλο το άγχος. Τώρα είμαι ήρεμη, χαλαρή και είμαι περήφανη για εμένα**».
- **Κριτής:** «Τι ωραία τσακπίνικα πόζαρε».

2. Στις **10.09.2018**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 23:00**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα **‘GREECE’S NEXT TOP MODEL’**, χωρίς να διασφαλίσει ότι αυτό βρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(1)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **10.09.2018**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 23:00**, ο οργανισμός μετέδωσε το ψυχαγωγικό πρόγραμμα **‘GREECE’S NEXT TOP MODEL’**, που **έθιξε την αξιοπρέπεια του γυναικείου φύλου**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 26(ιβ)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **17.09.2018**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 23:00**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα **‘GREECE’S NEXT TOP MODEL’**, χωρίς αυτό να διέπεται από την **αρχή της υψηλής ποιότητας**, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το υπό αναφορά επεισόδιο του προγράμματος τύπου ριάλιτι που συνιστά διαγωνισμό μοντέλων, ο οποίος θα αναδείξει το επόμενο top model της Ελλάδας, καλύπτει το πρώτο στάδιο, αυτό των ακροάσεων (auditions). Η κριτική επιτροπή που αποτελείται από πρώην και νυν μοντέλα (Βίκυ Καγιά και Ηλιάνα Παπαγεωργίου), ένα φωτογράφο (Δημήτρης Σκουλός) και ένα σχεδιαστή μόδας (Άγγελος Μπράτης) αποφασίζει ποιες κοπέλες «πληρούν τις προδιαγραφές», που οι ίδιοι θεωρούν ότι πρέπει να διαθέτει μια κοπέλα για να περάσει στο επόμενο στάδιο του παιχνιδιού, το bootcamp και να συνεχίσει στον διαγωνισμό. Οι περισσότερες συμμετέχουσες εμφανίζονται με ρούχα της επιλογής τους και αν τους το ζητήσουν οι κριτές εμφανίζονται και με μαγιό. Κατά τη διάρκεια της εμφάνισής τους ενώπιον της κριτικής επιτροπής οι συμμετέχουσες απαντούν σε ερωτήσεις, ποζάρουν, περπατούν σαν να είναι σε πασαρέλα, με οδηγίες των κριτών, οι οποίοι θέλουν να σχολιάσουν είτε γενικά το σώμα τους είτε μέρη του σώματός τους (π.χ. τον γοφό, το στήθος). Παρά το γεγονός ότι οι κριτές αναφέρουν ότι διαδραματίζει μεγάλο ρόλο η προσωπικότητα, στο πλαίσιο της κριτικής, ενίοτε εμπερικλείονται απαξιωτικά σχόλια προς τις διαγωνιζόμενες ή/και σχόλια που

περιλαμβάνουν σεξιστικά στερεότυπα για τις γυναίκες και το σώμα τους. Συγκεκριμένα, ανάμεσα σε άλλα, λέχθηκαν τα ακόλουθα:

Απόσπασμα # 1

- **Κριτής:** «Θα 'θελα να δω ξανά το πρόσωπο γιατί είναι λίγο μεγάλο και στρογγυλό. Αυτό λίγο είναι περιοριστικό».
- **Κριτής:** «Εγώ θα ήθελα άλλο μαλλί επειγόντως».
- **Κριτής:** «Τα μαλλιά είναι πολλά έχεις δίκαιο».
- **Κριτής:** «Θα τα φτιάξουμε τα μαλλιά».
- **Κριτής:** «**Ε, σε άλλες φτιάχνουμε κορμιά, σε άλλες θα φτιάξουμε μαλλιά.**»
- **Κριτής:** «Ε; Να μην φτιάξουμε κι εμείς; Γιατί είμαστε εδώ;»
- **Κριτής:** «**Ρεκτιφιέ μοντέλων**» (γέλια)
- **Κριτής:** «**Φουλ σέρβις**».
- **Κριτής:** «**Αλλαγές σώμα, στα πόδια, στα μπούτια, στα χέρια, στα μπράτσα, στα μαλλιά, στο πρόσωπο, φρύδια, νύχια... Επισκευές – κατασκευές**» [...].
- **Κριτής:** «Ναι, το μαλλί πρέπει ν' αλλάξει. Είσαι διατεθειμένη;»
- **Διαγωνιζόμενη:** «**Εννοείται. Ό,τι θέλετε.**»

Απόσπασμα #2

- **Διαγωνιζόμενη:** «Είμαι στο τελευταίο έτος Γυμναστική Ακαδημία Αθηνών, ασχολούμαι επαγγελματικά με το βόλλευ [...]. Τα πελοποννησιακά καλλιστεία [...] βγήκα πρώτη. **Μετά έχασα λίγο τις δουλειές μου, γιατί πήρα κάποια κιλά.**»
- **Κριτής:** «Γιατί;»
- **Διαγωνιζόμενη:** «**Λόγω βόλλευ. Λόγω προπονήσεων. Γύρναγα αργά από τις προπονήσεις, έτρωγα πάρα πολύ για βράδυ, λόγω πείνας και τα λοιπά.**»

Σχόλιο διαγωνιζόμενης στην κάμερα, εκτός της αίθουσας των κριτών: «**Είπα για τα παραπάνω κιλά και για να τους προλάβω, γιατί ήμουν σίγουρη ότι θα το πούνε και για να δικαιολογήσω τον εαυτό μου κατά κάποιο τρόπο, όχι πως δικαιολογείται, αλλά εγώ αυτό προσπάθησα.**»

- **Κριτής:** «Κοίτα, έχεις καμπύλες. Μια χαρά».
- **Διαγωνιζόμενη:** «Έχω».
- **Κριτής:** «**Δηλαδή, εγώ θα σε έβλεπα για plus size.**»
- **Κριτής:** «Light».
- **Κριτής:** «Ναι, ναι, light».
- **Κριτής:** «Ξέρεις τι είναι το plus size;»
- **Διαγωνιζόμενη:** «Είναι plus size. Μεγαλύτερου μεγέθους».
- **Κριτής:** «Δεν είναι extra large. Είναι πολύ.. Για γυναίκες που είναι πιο τζιούσι».
- **Κριτής:** «Κοίταξε, το σώμα σου για plus size, που λέγαμε πριν, light plus size είναι υπέροχο. Όπως λέει και η Ηλιάνα το βόλλει κάνει δουλίτσα. Έτσι μου σχολίασε. Είναι πάρα πολύ ωραίο [...].»
- **Κριτής:** «Εγώ δεν σε βλέπω ούτε plus size ούτε σαν κανονικό μοντέλο. Είσαι κάπου ενδιάμεσα. Δεν είσαι ούτε plus size...».

- **Διαγωνιζόμενη:** «**Η να αδυνατίσω δηλαδή ή να γίνω plus size.**»
- **Κριτής:** «Δεν μπορώ να σε τοποθετήσω κάπου συγκεκριμένα. [...] Μου κάνεις αδύνατη για plus size, στο πάνω μέρος ειδικά έχεις μικρό στήθος, μ' αρέσει που είσαι γυμνασμένη, αλλά δεν μπορώ να σε τοποθετήσω ούτε στη μια μεριά, ούτε στην άλλη».
- **Κριτής:** «Εμένα μ' αρέσεις που είσαι στρογγυλή, κι αυτό που μ' αρέσει πιο πολύ σε σένα είναι ότι είσαι μαγνητική».

Απόσπασμα #3

- **Κριτής:** «Γύρισε μας κι ένα προφίλ να δούμε και την ωραία σου μύτη» (ειρωνικός τόνος).
- **Διαγωνιζόμενη:** «Ακόμα κι η μύτη μου θεωρώ ότι είναι μοναδική, κι ότι ίσως...».
- **Κριτής:** «Ναι, να γυρίσεις προφίλ και μην μιλάς για λίγο».
- **Κριτής:** «Ωραία, και το άλλο. Και τώρα πες μας για τη μύτη σου».
- **Διαγωνιζόμενη:** «Ορίστε;»
- **Κριτής:** «Ναι, πες μας για τη μύτη σου».
- **Διαγωνιζόμενη:** «Ναι, πιστεύω είναι διαφορετική είναι αναγνωρίσιμη».
- **Κριτής:** «Θα σε γνωρίζουν απ' τη μύτη. Ωραία. Ενδιαφέρον».
- **Διαγωνιζόμενη:** «Ο καθένας έχει τα δικά του χαρακτηριστικά και νομίζω ότι...»
- **Κριτής:** «Έχεις δίκαιο. Σ' αυτό συμφωνώ. Απλά όλα μαζί θα έπρεπε να κάνουν ένα αρμονικό σύνολο που να είναι πάρα πολύ λαμπερό. Εγώ δεν το βλέπω. Δηλαδή δεν ξέρω αν θέλω να σε δω με μαγιό καν».

[...]

- **Κριτής:** «Θες να την δεις με μαγιό; Γιατί;»
- **Κριτής:** «Εντάξει...».
- **Κριτής:** «Τι θα αλλάξει;»

Σχόλια μετά την εμφάνιση με μαγιό

- **Κριτής:** «Νομίζω έχει ψηλή τάλια. Και τα πόδια... Νομίζω έχεις ψηλή τάλια και τα πόδια σου είναι λίγο πιο... Α, το ξέρεις. Είναι λίγο πιο ψηλός ο κορμός».
- **Κριτής:** «Έχεις πολύ βαρύ περπάτημα, ειδικά αν σ' αρέσει η πασαρέλα είναι πολύ δύσκολο να το φτιάξεις αυτό, να ξέρεις». [...]
- **Κριτής:** «Έχει κριθεί το αποτέλεσμα. Οπότε... αν θες ν' ακούσεις τη γνώμη μου;»
- **Κριτής:** «Βεβαίως».
- **Κριτής:** «Ωραία. Εγώ θα το πω, λέω πάντα αυτό που βλέπω. **Είπε ο ένας είσαι πολύ συμπαθητική, πολύ ωραία είπε η Βίκυ, εγώ δεν βλέπω τίποτα από αυτά. Πραγματικά. Ούτε σε θεωρώ πολύ ωραία, ούτε συμπαθητική. Πραγματικά. Απορώ γιατί ήρθες εδώ. Όχι.**»
- **Διαγωνιζόμενη:** «Ευχαριστώ».

Σχόλιο διαγωνιζόμενης στην κάμερα, κλαίγοντας: «Εγώ γενικά έχω μάθει στη ζωή μου ότι θέλω να προσπαθώ γι' αυτό και να το δοκιμάζω. Είτε αποτύχω είτε πετύχω».

- **Κριτής:** «Καλά κι εσύ βρε [...] αμάν».
- **Κριτής:** «Ε, ναι βρε 'συ. Δηλαδή ούτε συμπαθητική ούτε τίποτε. Εντάξει, μια πολύ ωραία κοπέλα είναι».
- **Κριτής:** «Εντάξει, ήταν αυστηρός, αλλά...».

- **Κριτής:** «Ωραία κοπέλα; Που τράβηξε τα μαλλιά πίσω κι ήταν από τον Άρχοντα των Δακτυλιδιών η πώς το λένε αυτή με το τόξο;»
- **Κριτής:** «Βρε Δημήτρη δεν έχουμε μιλήσει έτσι και σε κορίτσια τα οποία είναι χειρότερα απ' αυτήν».
- **Κριτής:** «Ναι, αλλά κάποια στιγμή ξέρεις, βράζεις και δεν μπορείς [...]. Δεν ήταν ούτε ωραία, ούτε συμπαθητική. Δεν την συμπάθησα καν».
- **Κριτής:** «Υπερβολές».
- **Κριτής:** «Βρε δεν κάνει, αλλά είσαι υπερβολικός στην αντίδρασή σου απέναντί της».
- **Κριτής:** «Με τέτοιο πρόσωπο; Αυτιά, μύτη αυτιά. Εντάξει, όλα μαζί να δένουν. Αλλά αυτά δεν δένουν. Ήταν λυτά, όλα».
- **Κριτής:** «Ναι, αλλά ακόμα και σε plus size κορίτσια που δεν έχουνε τίποτα ή πετίτ, δεν έχεις μιλήσει έτσι».
- **Κριτής:** «Δεν πειράζει, μίλησα τώρα. Και;»

Σχόλιο της διαγωνιζόμενης στην κάμερα, εκτός της αίθουσας των κριτών: «Εγώ νιώθω ότι το είπε επίτηδες επειδή κάποιος πρέπει να είναι αυστηρός. Ή απλά ίσως δεν κάνω και το 'χω παραπιστέψει (κλαίει). Εξάλλου είμαι και μεγάλη». Η κάμερα τη δείχνει και μετά που ξεσπά σε κλάματα.

5. Στις **17.09.2018**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 23:00**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα **'GREECE'S NEXT TOP MODEL'**, χωρίς να διασφαλίσει ότι αυτό βρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(1)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 4.

6. Στις **17.09.2018**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 23:00**, ο οργανισμός μετέδωσε το ψυχαγωγικό πρόγραμμα **GREECE'S NEXT TOP MODEL'**, που έθιξε την αξιοπρέπεια του γυναικείου φύλου, κατά παράβαση του **Κανονισμού 26(ιβ)**, των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 4.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Δικηγόρου του κ. Ανδρέα Χάσικου, ημερομ. **04.02.2019**, ζήτησε παράταση ενός (1) μηνός για την υποβολή των θέσεων του οργανισμού αναφορικά με τις υπό διερεύνηση παραβάσεις και υπέβαλε ερώτημα κατά πόσο θα εξακολουθούσε η ίδια πρακτική με την αποστολή των θέσεων του οργανισμού ή εάν είχε αποφασιστεί «να αλλάξουν οι διαδικασίες υποβολής παραστάσεων εν όψει της απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου στην υπόθεση **ANTENA» (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**. Ο κ. Χάσικος απέστειλε με επιστολή του ημερομ. **14.02.2019** τις θέσεις και τις απόψεις του τηλεοπτικού οργανισμού για την παρούσα υπόθεση (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β')**.

Στη συνεδρία της υπ' αριθμόν **8/2019**, ημερομ. **06.03.2019**, η Αρχή μελέτησε αριθμό υποθέσεων (εκ των οποίων και η παρούσα 79/2018(2)), οι οποίες προωθήθηκαν και εκκρεμούσε η διαδικασία εξέτασής τους πριν την έκδοση απόφασης στην προσφυγή υπ' αριθμόν 1873/2012. Η Αρχή, αφού συζήτησε το πιο πάνω θέμα, αποφάσισε όπως η εξέταση των συγκεκριμένων υποθέσεων συνεχιστεί με τη νέα διαδικασία. Περαιτέρω, η Αρχή έδωσε οδηγίες να σταλεί σχετική επιστολή στον οργανισμό με την οποία να ενημερώνονται για τη νέα διαδικασία, σύμφωνα με την οποία τους παρέχεται το δικαίωμα και για προφορική ακρόαση. Επιπλέον, δόθηκαν οδηγίες όπως διαμορφωθεί ανάλογα το περιεχόμενο των επιστολών που θα αποστέλλονται από τούδε και στο εξής στους οργανισμούς, προκειμένου να τους παρέχεται η επιλογή του τρόπου υποβολής των παραστάσεων τους, με βάση την απόφαση της Ολομέλειας του Διοικητικού Δικαστηρίου στην προσφυγή αρ. 1873/2012.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **20.03.2019**, ενημέρωσε τον οργανισμό μεταξύ άλλων και για τα πιο κάτω:

«Ενόψει της απόφασης της Ολομέλειας του Διοικητικού Δικαστηρίου στην Προσφυγή αρ. 1873/2012, ημερομ. 31.1.2019, καλείστε, σύμφωνα με τον Κανονισμό 42(6) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής, ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων».

Στις **08.04.2019**, ο Δικηγόρος του οργανισμού κ. Χάσικος απέστειλε εκ νέου τις θέσεις και απόψεις του οργανισμού για την παρούσα υπόθεση (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'**). Σημειώνεται ότι ο οργανισμός δεν

εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης ή / και να υποβάλει προσωπικώς τις παραστάσεις του.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού όπως έχουν εκφρασθεί από τον Δικηγόρο του και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης των εν λόγω προγραμμάτων κρίνουμε ότι:

Στις **10.9.2018**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 23:00**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα **“GREECE’S NEXT TOP MODEL”**, χωρίς αυτό να διέπεται από την **αρχή της υψηλής ποιότητας**, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (υποστοιχείο 1), **χωρίς να διασφαλίσει ότι αυτό βρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 2) και το οποίο **έθιξε την αξιοπρέπεια του γυναικείου φύλου**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 26(ιβ)** των προαναφερθέντων Κανονισμών (υποστοιχείο 3) (Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 2 - 6 της παρούσας απόφασης).

Στις **17.9.2018**, μεταξύ των ωρών **21:00 – 23:00**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα **“GREECE’S NEXT TOP MODEL”**, χωρίς αυτό να διέπεται από την **αρχή της υψηλής ποιότητας**, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (υποστοιχείο 4), **χωρίς να διασφαλίσει ότι αυτό βρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 5) και το οποίο **έθιξε την αξιοπρέπεια του γυναικείου φύλου**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 26(ιβ)** των προαναφερθέντων Κανονισμών (υποστοιχείο 6) (Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 6 - 9 της παρούσας απόφασης).

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις / εξηγήσεις του οργανισμού, όπως αυτές εμπεριέχονται στις πανομοιότυπες επιστολές του ημερομ. **08.04.2019** και **14.02.2019**, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Σχετικά με τις αναφορές του δικηγόρου του οργανισμού (επιστολές ημερομ. 08.04.2019 και 14.02.2019, σελ. 1-2) ότι «στην ευρύτητά του το πρόγραμμα αυτό έχει επίσης στόχο την παροχή νέων ευκαιριών και δυνατοτήτων σε κοπέλες οι οποίες θέλουν να ακολουθήσουν το επάγγελμα του μοντέλου [...]» και ότι «πολλές από τις συμμετέχουσες μέσα από την προβολή τους μέσω της εκπομπής αυτής έχουν καταφέρει να συνάψουν συμβάσεις εργασίας», η Αρχή υπογραμμίζει ότι το γεγονός αυτό δεν απαλλάσσει τον τηλεοπτικό οργανισμό από την τήρηση του ποιοτικού επιπέδου των προγραμμάτων του, τη διασφάλιση ότι αυτά δεν θίγουν την αξιοπρέπεια του γυναικείου φύλου και εν πάση περιπτώσει ότι βρίσκονται στο πλαίσιο που καθορίζεται από τη Νομοθεσία που διέπει τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς.

Ως προς την αναφορά του δικηγόρου του οργανισμού στην προστασία του ανήλικου κοινού (επιστολές ημερομ. 08.04.2019 και 14.02.2019, σελ. 2, παράγραφος 2) η Αρχή επισημαίνει ότι στον Πίνακα Α' ημερομ. 19.12.2018 δεν περιλαμβάνεται πιθανή παράβαση για την προστασία ανηλίκων και συνεπώς δεν έχει να σχολιάσει οτιδήποτε επί τούτου.

Σχετικά με τους ισχυρισμούς του δικηγόρου του οργανισμού (επιστολές ημερομ. 08.04.2019 και 14.02.2019, σελ. 2, παράγραφος 2 και 4) ότι ο «χαρακτήρας και το περιεχόμενο της εκπομπής δεν είναι τύπου ντοκιμαντέρ, ούτε αποτελεί ενημερωτική εκπομπή, αλλά είναι καθαρά ψυχαγωγικός και δεν αποσκοπεί στο να επιμορφώσει και ή καθοδηγήσει το ευρύτερο κοινό», κι ότι «τα υπό διερεύνηση επεισόδια είναι αδύνατο να προωθήσουν αρνητικά πρότυπα, καθότι έχει καθοριστεί ότι η εν λόγω εκπομπή θα μεταδίδεται ως ψυχαγωγικό και όχι ως εκπαιδευτικό πρόγραμμα» η Αρχή δεν τους αποδέχεται και τους απορρίπτει. Οι πρόνοιες του άρθρου 26(1)(β) και του Κανονισμού 21(1) για την εξασφάλιση του ποιοτικού επιπέδου των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας εφαρμόζονται σε όλους τους τύπους των προγραμμάτων, περιλαμβανομένων των ψυχαγωγικών. Συνεπώς, ο ψυχαγωγικός χαρακτήρας του προγράμματος ουδόλως απαλλάσσει τον οργανισμό από την ευθύνη να διασφαλίσει το ποιοτικό επίπεδο του προγράμματος. Εξάλλου, τα ψυχαγωγικά προγράμματα δεν είναι ταυτισμένα με ποιοτικά υποβαθμισμένο προϊόν και χρήση ειρωνικών και εξευτελιστικών σχολίων (π.χ. «Είπε ο ένας είσαι πολύ συμπαθητική, πολύ ωραία είπε η Βίκυ, εγώ δεν βλέπω τίποτα από αυτά. Πραγματικά. Ούτε σε θεωρώ πολύ ωραία, ούτε συμπαθητική. Πραγματικά. Απορώ γιατί ήρθες εδώ. Όχι [...], «Ωραία κοπέλα; Που τράβηξε τα μαλλιά πίσω κι ήταν από τον Άρχοντα των Δακτυλιδιών η πώς το λένε αυτή με το τόξο [...]. Με τέτοιο πρόσωπο; Αυτιά, μύτη αυτιά. Εντάξει, όλα μαζί να δένουν. Αλλά αυτά δεν δένουν. Ήταν λυτά, όλα»).

Επιπλέον, η παράβαση του Κανονισμού 26(ιβ), που περιλαμβάνεται στον Πίνακα Α' ημερομ. 19.12.2018, αφορά αποκλειστικά τα ψυχαγωγικά προγράμματα:

«26. Στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύονται –

(ιβ) η μετάδοση εκπομπών που θίγουν την αξιοπρέπεια των δυο φύλων, φυλετικών, εθνικών, θρησκευτικών ομάδων ή ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Επομένως, ο ισχυρισμός ότι μεταδίδεται ως ψυχαγωγικό κι όχι εκπαιδευτικό πρόγραμμα απορρίπτεται. Επιπρόσθετα, η Αρχή επισημαίνει ότι τα ψυχαγωγικά προγράμματα έχουν μεγαλύτερη τηλεθέαση από άλλου είδους προγράμματα και τείνουν να επηρεάζουν περισσότερο τις πεποιθήσεις και τις στάσεις των τηλεθεατών απ' ό,τι τα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Αναφορικά με τη θέση του οργανισμού ότι «αναγνωρίζει τις απόψεις των κριτών και ότι αυτές υπέχουν βαρύτητα λόγω της επαγγελματικής τους πορείας και εμπειρίας με το χώρο αυτό» (επιστολή ημερομ. 8.4.2019 και 14.2.2019, σ. 2, παρ. 3), η Αρχή σημειώνει ότι η «επαγγελματική πορεία και εμπειρία» των κριτών δεν απαλλάσσει τον οργανισμό από την ευθύνη να διασφαλίσει την ευπρέπεια λόγου και γενικά το ποιοτικό επίπεδο των προγραμμάτων, στα οποία συμμετέχουν οι υπό αναφορά κριτές, οι οποίοι προέβηκαν στα προαναφερθέντα ειρωνικά και χλευαστικά σχόλια προς τις διαγωνιζόμενες ανεξαρτήτως της επαγγελματικής τους ιδιότητας και πείρας.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του δικηγόρου του οργανισμού (επιστολή ημερομ. 8.4.2019 και 14.2.2019, σ. 2, παρ. 3 και 5) ότι «όλες οι διαγωνιζόμενες οι οποίες συμμετείχαν στον εν λόγω διαγωνισμό ήταν ενήλικες και έχουν λάβει μέρος με τη συναίνεση τους και έχοντας εις γνώση τους ότι θα κρίνονταν βάσει των κριτηρίων που είχαν θέσει τέσσερις καταρτισμένοι και διακεκριμένοι στο χώρο της μόδας κριτές όσο αφορά τα χαρακτηριστικά που επιζητούσαν να έχουν οι διαγωνιζόμενες με βάση την ιδιότητα του ως μοντέλα» και ότι οι διαγωνιζόμενες «γνώριζαν και/ή όφειλαν να γνωρίζουν ότι οι ερωτήσεις και/ή σχόλια ενδεχομένως να τους υποβάλλονταν σε σχέση με την εξωτερική τους εμφάνιση όσο αφορά την ιδιότητα τους ως μοντέλα καθότι τούτο είναι και το αντικείμενο της εκπομπής για το ποίο ήταν πλήρως ενήμερες εξ αρχής», η Αρχή επισημαίνει ότι η συναίνεση οποιουδήποτε να συμμετάσχει σε τηλεοπτικό πρόγραμμα δεν αναιρεί την ευθύνη του τηλεοπτικού οργανισμού να διασφαλίσει το ποιοτικό επίπεδο του προγράμματος, την ευπρέπεια στη συμπεριφορά και στον λόγο και τον γενικότερο σεβασμό τόσο στις συμμετέχουσες όσο και στους τηλεθεατές που έχουν δικαίωμα να παρακολουθούν ποιοτικά προγράμματα. Τα ειρωνικά σχόλια προς τις διαγωνιζόμενες, ο τρόπος των κριτών που οδήγησε κάποια κορίτσια στο να βάλουν τα κλάματα και τα σχόλια των κριτών για τις συμμετέχουσες, διαιρώντας τις στα διάφορα μέρη του σώματός τους, δεν διασφαλίζει το δικαίωμα κάθε τηλεθεατή να παρακολουθεί ποιοτικά προγράμματα. Ο πιο κάτω διάλογος είναι ενδεικτικός για τον ειρωνικό τρόπο που οι κριτές αντιμετώπιζαν τις συμμετέχουσες:

- **Κριτής:** «Γύρισε μας κι ένα προφίλ να δούμε και την ωραία σου μύτη» (ειρωνικός τόνος).
- **Διαγωνιζόμενη:** «Ακόμα κι η μύτη μου θεωρώ ότι είναι μοναδική, κι ότι ίσως...».
- **Κριτής:** «Ναι, να γυρίσεις προφίλ και μην μιλάς για λίγο».
- **Κριτής:** «Ωραία, και το άλλο. Και τώρα πες μας για τη μύτη σου».
- **Διαγωνιζόμενη:** «Ορίστε;»
- **Κριτής:** «Ναι, πες μας για τη μύτη σου».
- **Διαγωνιζόμενη:** «Ναι, πιστεύω είναι διαφορετική είναι αναγνωρίσιμη».
- **Κριτής:** «Θα σε γνωρίζουν απ' τη μύτη. Ωραία. Ενδιαφέρον».
- **Διαγωνιζόμενη:** «Ο καθένας έχει τα δικά του χαρακτηριστικά και νομίζω ότι...»
- **Κριτής:** «Έχεις δίκαιο. Σ' αυτό συμφωνώ. Απλά όλα μαζί θα έπρεπε να κάνουν ένα αρμονικό σύνολο που να είναι πάρα πολύ λαμπερό. Εγώ δεν το βλέπω. Δηλαδή δεν ξέρω αν θέλω να σε δω με μαγιό καν».

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού (επιστολή ημερομ. 8.4.2019 και 14.2.2019, σ. 2, παρ. 6) ότι «η κριτική επιτροπή περιορίζεται δηλαδή στην άσκηση κριτικής στις διαγωνιζόμενες με βάση την ιδιότητα τους ως υποψήφια μοντέλα, το οποίο δε θα ήταν ορθό να ερμηνευθεί ως γενική κριτική που απευθύνεται στην εμφάνιση και τα εξωτερικά χαρακτηριστικά των κοριτσιών που συμμετέχουν στον διαγωνισμό αυτό, κατά οποιονδήποτε τρόπο που να είναι αντιπροσωπευτικά και εις βάρος του γυναικείου φύλου, θίγοντας κατ' αυτό τον τρόπο την αξιοπρέπεια τους», η Αρχή τονίζει ότι δεν πρόκειται για ιδιωτική συνέντευξη εταιρείας μοντέλων, αλλά για πρόγραμμα που μεταδίδεται από τον τηλεοπτικό οργανισμό και το παρακολουθούν οι τηλεθεατές και κατ' επέκταση, όπως και όλα τα προγράμματα της τηλεόρασης, επηρεάζει και διαμορφώνει τις στάσεις και τις πεποιθήσεις των τηλεθεατών. Ειδικότερα, το υπό αναφορά πρόγραμμα θέτει πλασματικά κριτήρια και επίπεδα

ομορφιάς και/ή ταυτίζει την καταξίωση μιας γυναίκας με τα εξωτερικά της χαρακτηριστικά. Παρά το γεγονός ότι οι κριτές αναφέρουν ότι διαδραματίζει μεγάλο ρόλο η προσωπικότητα, στο πλαίσιο της κριτικής τους ενίοτε εμπερικλείονται σχόλια που περιλαμβάνουν σεξιστικά στερεότυπα για τις γυναίκες και το σώμα τους. Σχόλια όπως «**θέλω να στεγνώσεις**» (δηλαδή να αδυνατίσει τελείως) ή η διατύπωση εν είδη θετικού σχολίου από ένα εκ των κριτών: «**Και στεγνή και πόδια, κοίτα... και στεγνή και πόδια**», συμπεριλαμβάνονται σ' αυτού του είδους τα σχόλια. Επίσης, οι κριτές χρησιμοποιούν την ταμπέλα «**plus size model**» για κορίτσια που έχουν το βάρος μιας μέσης μεσογειακής γυναίκας ή προβαίνουν σε χλευαστικά σχόλια για την εικόνα που έχουν οι συμμετέχουσες για τον εαυτό τους:

- «**Εμένα μου κάνει εντύπωση όλα αυτά τα κορίτσια που έρχονται εδώ πέρα με παραπάνω κιλά και δεν είναι σίγουρες ακριβώς για τι συμβαίνει με το σώμα τους και ποια είναι η θέση τους. Κι εσύ είσαι μια απ' αυτές.**»
- - Κριτής: «**Ναι, αλλά όπως πολλά κορίτσια δεν έχει καταλάβει δεν έχει ξεκαθαρίσει, δεν θέλει να ξέρει ότι είναι Plus size;**»
-Κριτής: «**Κοίτα, προσβάλλονται κιόλας.**»
-Κριτής: «**Μα πώς προσβάλλεσαι κι έρχεσαι εδώ να δείξεις ότι είσαι διαφορετική; Άρα δεν έχεις αγκαλιάσει τον εαυτό σου, δεν ξέρεις τι σου γίνεται.**»
Κριτής: «**Διατροφολόγος είναι. Ας κάνει κάτι.**»
- - Διαγωνιζόμενη: «**Είμαι στο τελευταίο έτος Γυμναστική Ακαδημία Αθηνών, ασχολούμαι επαγγελματικά με το βόλλευ [...]. Τα πελοποννησιακά καλλιστεία [...] βγήκα πρώτη. Μετά έχασα λίγο τις δουλειές μου, γιατί πήρα κάποια κιλά.**»
- Κριτής: «**Γιατί;**»
- Διαγωνιζόμενη: «**Λόγω βόλλευ. Λόγω προπονήσεων. Γύρναγα αργά από τις προπονήσεις, έτρωγα πάρα πολύ για βράδυ, λόγω πείνας και τα λοιπά.**»

Σχόλιο διαγωνιζόμενης στην κάμερα, εκτός της αίθουσας των κριτών: «**Είπα για τα παραπάνω κιλά και για να τους προλάβω, γιατί ήμουν σίγουρη ότι θα το πούνε και για να δικαιολογήσω τον εαυτό μου κατά κάποιο τρόπο, όχι πως δικαιολογείται, αλλά εγώ αυτό προσπάθησα.**»

- Κριτής: «**Κοίτα, έχεις καμπύλες. Μια χαρά.**»
- Διαγωνιζόμενη: «**Εχω.**»
- Κριτής: «**Δηλαδή, εγώ θα σε έβλεπα για plus size.**»
- Κριτής: «**Light.**»
- Κριτής: «**Ναι, ναι, light.**»
- Διαγωνιζόμενη: «**Ή να αδυνατίσω δηλαδή ή να γίνω plus size.**»

Ο τρόπος που γίνονται τα σχόλια εκ μέρους των κριτών δεν διασφαλίζει σε καμία περίπτωση την «ίση μεταχείριση» ανεξαρτήτως βάρους και δεν «εναγκαλίζει τη διαφορετικότητα», όπως ισχυρίζεται ο δικηγόρος του οργανισμού. Η κατηγοριοποίηση των γυναικών με διαστάσεις μιας μέσης μεσογειακής γυναίκας σε plus size δεν συμβάλει στον εναγκαλισμό της διαφορετικότητας, αλλά συντηρεί το στερεότυπο και χαρακτηρίζει ως διαφορετικό, αυτό που αποκλίνει από τον «κανόνα» που θέτει με πλασματικά κριτήρια μια επιτροπή. Ο δικηγόρος του οργανισμού αναφέρει ότι «στόχος της εκπομπής είναι να αναδείξει ως νικήτρια μια σύγχρονη κοπέλα που να ανταποκρίνεται στα νέα δεδομένα της εποχής». Η Αρχή επισημαίνει ότι τα κριτήρια που τίθενται

από το πρόγραμμα για τα μοντέλα δεν ανταποκρίνονται σε μια μέση σύγχρονη κοπέλα, ούτε στα νέα δεδομένα της εποχής.

Τα ΜΜΕ διαδραματίζουν σημαίνοντα ρόλο στη διαμόρφωση στάσεων, πεποιθήσεων και προτύπων. Παρόλο που διακηρυγμένες πολιτικές στοχεύουν στην αξιοποίηση των ΜΜΕ για αποδόμηση των κοινωνικών στερεοτύπων και προκαταλήψεων, τα ΜΜΕ συνεχίζουν ν' αναπαράγουν έμφυλα στερεότυπα, προβάλλοντας τον σεξισμό ως κοινωνικά αποδεκτό. Η ανισότητα των φύλων εδραιώνεται όταν οι γυναίκες καθορίζονται με βάση την εξωτερική τους εμφάνιση, κι όταν αναπαράγονται «πρότυπα ομορφιάς» και προωθούνται συμβουλές για να «στεγνώσει» το σώμα. Η ταύτιση της γυναίκας με τα μέρη του σώματός της (στήθος, πόδια κλπ) την απογυμνώνει από την ανθρώπινη αξία της και της στερεί την ανθρώπινη υπόστασή της. Από αυθύπαρκτη οντότητα, η γυναίκα διαμελίζεται στα μέρη του σώματός της και κρίνεται η αξία της με βάση την εξωτερική εμφάνισή της.

Η αντιμετώπιση του σεξισμού και η εξάλειψη στερεοτύπων και κοινωνικών προκαταλήψεων (προαγωγή ισότητας αξιοποιώντας τα ΜΜΕ) είναι ένας από τους στόχους του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών (2018-2021) της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο περιλαμβάνει ειδικό στόχο για τον τομέα των ΜΜΕ. Τόσο η Κύπρος όσο και τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ε.Ε. έχουν δεσμευτεί στο πλαίσιο διεθνών συνθηκών και συμφωνιών για τα ανθρώπινα δικαιώματα για την ισότητα των φύλων και την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών. Η «Διακήρυξη και Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου» υιοθετώντας τη μετά το 2015 ατζέντα για ανάπτυξη θέτει το 2030 ως έτος καταπολέμησης της έμφυλης ανισότητας. Στα πλαίσια του στόχου αυτού καλεί τα κράτη να λάβουν μέτρα για ενδυνάμωση των γυναικών και κοριτσιών και τονίζει την ανάγκη εξάλειψης των αρνητικών στερεοτύπων γύρω από τη γυναίκα, μέσω των ΜΜΕ και τη θεσμοθέτηση κανόνων που θα ρυθμίζουν την προβολή των γυναικών τόσο στον έντυπο όσο και ηλεκτρονικό τύπο και γενικότερα στα ΜΜΕ.

Το Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών και όλα τα συμβαλλόμενα Κράτη – Μέλη, στην υπογραφή της «Ατζέντας 2030 για Βιώσιμη Ανάπτυξη» δεσμεύονται ότι μέχρι το 2030 θα εργαστούν με σκοπό την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ισότητας των φύλων και την ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών. Κάτω από τον προαναφερθέντα στόχο του Στρατηγικού Σχεδίου Ισότητας της Κύπρου για εξάλειψη των στερεοτύπων και κοινωνικών προκαταλήψεων εντάσσονται και οι γενικότεροι στόχοι της «Ατζέντας 2030», σύμφωνα με τους οποίους τα Κράτη – Μέλη, μέχρι το 2030, θα πρέπει να υιοθετήσουν πρακτικές και δράσεις που να διασφαλίζουν την καταπολέμηση και εξάλειψη όλων των διακρίσεων εναντίον των γυναικών και των κοριτσιών.

Διανύουμε μια περίοδο κρίσιμων παγκόσμιων συζητήσεων για την ισότητα των φύλων και την ανάγκη τερματισμού του φαινομένου του σεξισμού, με αποκορύφωμα την πρόσφατη απόφαση

(27.3.2019¹) του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣτΕ) να εγκρίνει κείμενο που περιλαμβάνει τον «πρώτο ορισμό του σεξισμού σε διεθνή κλίμακα», με σκοπό να συμβάλει ώστε «να τερματιστεί το φαινόμενο αυτό». Το κείμενο / σύσταση του ΣτΕ, η οποία απευθύνεται στις 47 χώρες μέλη του πανευρωπαϊκού οργανισμού, ορίζει τον σεξισμό ως «μια εκδήλωση των ιστορικά άνισων σχέσεων δύναμης» ανάμεσα σε γυναίκες και άνδρες «που οδηγεί στη διάκριση και εμποδίζει την πλήρη χειραφέτηση των γυναικών στην κοινωνία». Σύμφωνα με το κείμενο, ο σεξισμός ενισχύεται από τα φυλετικά στερεότυπα*, ενώ παράλληλα συνδέεται και με τη βία απέναντι στις γυναίκες και τα κορίτσια, «επειδή ο κοινός σεξισμός αποτελεί τμήμα μίας συνέχειας βιαιοτήτων», δημιουργώντας ένα «κλίμα κατατρομοκράτησης, φόβου, διάκρισης, αποκλεισμού και ανασφάλειας» (*η υπογράμμιση δική μας). Ακριβώς, οι τηλεοπτικοί οργανισμοί ανήκουν στους φορείς εκείνους που οφείλουν να προωθούν την προοπτική της ισότητας των φύλων, καθώς και την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης για την αντιμετώπιση του σεξισμού μέσα από το περιεχόμενο και το οπτικό υλικό των μεταδόσεών τους, όπως επίσης και τη χρήση της γλώσσας.

Επιπλέον, σε μια εποχή όπου η νευρική ανορεξία αποτελεί μάστιγα, ειδικότερα για τις νεαρές κοπέλες, που προκειμένου να αποκτήσουν καλλίγραμμα σώματα εφαρμόζουν εξαντλητικές ή / και ανορθόδοξες δίαιτες με αποτέλεσμα να αποκτούν διαταραχές στην πρόσληψη τροφής, προγράμματα που συντηρούν και καλλιεργούν στερεότυπα για το γυναικείο σώμα δυνατό να επηρεάζουν μια ευάλωτη στο θέμα αυτό μερίδα του πληθυσμού.

Ως προς το σχόλιο του δικηγόρου του οργανισμού για «πλαστικές επεμβάσεις» (επιστολή ημερομ. 8.4.2019 και 14.2.2019, σ. 3, παρ. 7 και σ. 4, παρ. 1) η Αρχή σημειώνει ότι δεν έχει περιλάβει τέτοια σχόλια στον Πίνακα Α' ημερομ. και διερωτάται σε τι αναφέρεται ο οργανισμός.

Σχετικά με την θέση του δικηγόρου του οργανισμού (επιστολή ημερομ. 8.4.2019 και 14.2.2019, σ. 4, παρ. 2) για «το ότι δεν θίγουν την αξιοπρέπεια των διαγωνιζομένων και/ή του γυναικείου φύλου γενικότερα, ενισχύεται και από το γεγονός ότι η Αρχή προέβη σε αυτεπάγγελτη έρευνα για την εν λόγω παράβαση και ότι κανένα παράπονο δεν έχει καταχωρηθεί στην Αρχή από οποιοδήποτε τηλεθεατή, παρόλο που η εκπομπή, συμπεριλαμβανομένων των επεισοδίων αυτών ήταν ευρείας ακροαματικότητας κατά το χρόνο μετάδοσης», η Αρχή επισύρει την προσοχή του οργανισμού στο γεγονός ότι με βάση τον Κανονισμό **41(2) η Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει παραβάσεις του Νόμου ή/και των Κανονισμών, αυτεπάγγελα και ανεξάρτητα από παράπονα του κοινού, αν υποπέσει στην αντίληψή της ότι δυνατόν να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών**. Σχετική είναι (και) η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην προσφυγή 362/2003 Αντέννα ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομηνίας 27.2.2004. Εν πάση περιπτώσει, σύμφωνα με το Πόρισμα της ερευνώσας Λειτουργού, ημερομ. 12.12.2018 η διερεύνηση προέκυψε μετά από παράπονο/καταγγελία, που υποβλήθηκε τηλεφωνικά, στα γραφεία της Αρχής. Δυνάμει του **Κανονισμού 41(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000

¹ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΕΞΙΣΜΟ / PREVENTING AND COMBATING SEXISM, Recommendation CM/Rec(2019)1, adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe 27 March 2019

(Κ.Δ.Π.10/2000), το εν λόγω παράπονο δεν εμπίπτει στα είδη παραπόνων του κοινού, τα οποία η Αρχή έχει αρμοδιότητα να εξετάζει. Ωστόσο, από τη στιγμή που περιήλθε εις γνώση της Αρχής η καταγγελία του τηλεθεατή, η Αρχή είχε αφενός υποχρέωση να την εξετάσει και αφετέρου εξουσία να το πράξει αυτεπάγγελτα. Ως εκ τούτου, κατόπιν της καταγγελίας, η Αρχή προέβη με βάση τον **Κανονισμό 41(2)** των προαναφερθέντων Κανονισμών, σε **αυτεπάγγελτη διερεύνηση**.

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού (επιστολή ημερομ. 8.4.2019 και 14.2.2019, σ. 4 – 5) ότι οι όροι «ψηλή ποιότητας» και «ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας» είναι όροι που «δεν μπορούν ευχερώς να ερμηνευθούν από την Αρχή, και/ή ότι δεν έχει διεξαχθεί επαρκής έρευνα και/ή ότι δεν έχει δοθεί στην προκειμένη διερεύνηση επαρκής αιτιολόγησή τους, η Αρχή δεν τον αποδέχεται και παραπέμπει τον οργανισμό ενδεικτικά, στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 92/2009 Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ν. ANTENNA ΛΤΔ, απόφαση ημερομ. 30.11.2012, στην Αναθεωρητική Έφεση 76/2007 ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 8.2.2010, στην Προσφυγή 1829/08, ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 30.9.2011 και στην Προσφυγή 720/08 ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 30.9.2011.

Παραθέτουμε ακολούθως, σχετικά -με το υπό αναφορά θέμα- αποσπάσματα, από τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 92/2009, την Αναθεωρητική Έφεση 76/2007 και την Προσφυγή 1829/08:

- **Α.Ε.92/2009 Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ν. ANTENNA ΛΤΔ, ημερομ. 30.11.2012:** «Με όλο τον προσήκοντα σεβασμό δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με το πρωτόδικο δικαστήριο ως προς το ότι ήταν απαραίτητο να δοθεί, στο νόμο, ορισμός του όρου «αρχές της ψηλής ποιότητας». Κατά την εκτίμηση μας αυτό το ζήτημα μπορούσε να αφηθεί από το νομοθέτη στο αρμόδιο διοικητικό όργανο και κατ' επέκταση στα δικαστήρια τα οποία είναι αρμόδια να ελέγχουν τη νομιμότητα των διοικητικών πράξεων. Δεν θεωρούμε ότι «οι αρχές της ψηλής ποιότητας», που αναγράφονται στο άρθρο 26(1) (β) και τον Κανονισμό 21(1), και το «ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας», που αναγράφεται στον Κανονισμό 21(6), ήταν όροι που δεν μπορούσαν ευχερώς να ερμηνευθούν από το αρμόδιο διοικητικό όργανο του οποίου οι αποφάσεις υπόκεινται στον αναθεωρητικό έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ούτε και συμφωνούμε με την πρωτόδικη θέση ότι οι όροι αυτοί περιέχουν απεριόριστη υποκειμενικότητα που δεν συνάδει με τον καθορισμό νομικής ευθύνης και μάλιστα οίονει ποινικής. Εφόσον ένας Νόμος δεν κρίνεται αντισυνταγματικός ή άκυρος, θα πρέπει να εφαρμόζεται έστω και αν η εφαρμογή του είναι δύσκολη». «Ενόψει της γενικότητας των όρων που υπάρχουν στο σχετικό Νόμο και τους Κανονισμούς και της, κατά συνέπεια, ευρείας διακριτικής ευχέρειας που παρέχεται στην εφεσείουσα, θεωρούμε πολύ σημαντικό, η εφεσείουσα να δίνει σαφή και ακριβή αιτιολογία για τις αποφάσεις της, ώστε να μπορεί να ελέγχεται, δικαστικά, η διακριτική της ευχέρεια. Στην παρούσα υπόθεση τέτοια αιτιολογία δόθηκε.»

- **A.E.76/07 ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημ.8/2/2010:** «Το κατά πόσο ένα τηλεοπτικό ή ραδιοφωνικό πρόγραμμα παραβιάζει το Νόμο ή τους Κανονισμούς συνιστά θέμα που ανάγεται αποκλειστικά στην κρίση της Αρχής, η ορθότητα της οποίας όμως υπόκειται στον έλεγχο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, εφόσον βέβαια το εν λόγω Δικαστήριο, υπό την ιδιότητά του ως τελικού κριτή, κληθεί να αποφανθεί επί τούτου. Κατά συνέπεια η κρίση ως προς την υπαγωγή γεγονότων στο Νόμο και τους Κανονισμούς εμπίπτει αποκλειστικά στην αρμοδιότητα της εφεσίβλητης Αρχής, της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου περιοριζομένης στον έλεγχο της κρίσης αυτής (βλ. «*Ο ΛΟΓΟΣ*» Πολιτιστική και Πληροφοριακή Εταιρεία ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2007) 3 Α.Α.Δ. 91). Κοντολογίς, το έργο του Δικαστηρίου περιορίζεται στη διεξαγωγή ελέγχου με αποκλειστικό στόχο τη διακρίβωση ότι η απόφαση της εφεσίβλητης Αρχής, κρινόμενη με βάση την αιτιολογία και το περιεχόμενο του φακέλου, ήταν εύλογα επιτρεπτή μέσα στα όρια της διακριτικής εξουσίας της. Κατά συνέπεια ο ορισμός εννοιών που χρησιμοποιούνται στους Κανονισμούς, όπως οι έννοιες προσωπικότητα, υπόληψη, ιδιωτικός βίος και η υπαγωγή τους στα γεγονότα της υπόθεσης, δεν εκφεύγουν του εν λόγω πλαισίου.».

- **Προσφ.1829/2008, ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημ.30/9/2011:** «Άλλος ισχυρισμός των αιτητών είναι ότι το εύρημα της Αρχής για την ύπαρξη των συγκεκριμένων παραβάσεων είναι λανθασμένο, γιατί οι σχετικές διατάξεις του Νόμου και των Κανονισμών «... εμπεριέχουν στην αντικειμενική τους υπόσταση αόριστες - αξιολογικές έννοιες», όπως «αρχές της ψηλής ποιότητας» - (*Άρθρο 26(1)(β) του Νόμου*) - «αρχές του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου» - (*Άρθρο 26(1)(ε) του Νόμου*) - και «προσωπικότητα», «τιμή» και «υπόληψη» - (*Κ. 21(3) των Κανονισμών*) - των οποίων το περιεχόμενο παρέλειψε να αναλύσει η Αρχή. Κατά την άποψή τους, η Αρχή, παρόλο που όφειλε να αποδείξει το περιεχόμενο των πιο πάνω εννοιών, δεν ερεύνησε το θέμα, ούτε προσκόμισε μαρτυρία οποιουδήποτε μέλους της κυπριακής κοινωνίας - (από την οποία προέρχεται το τηλεοπτικό κοινό) - ώστε να εξετάσει το κοινωνικό περιβάλλον και, επιπρόσθετα, δεν παρακολούθησε ολοκληρωμένο το σχετικό βίντεο, αλλά αρκέστηκε στην απλή καταγραφή αποσπασμάτων, με αποτέλεσμα η κρίση της περί στοιχειοθέτησης των παραβάσεων να είναι παράνομη. Επικαλούνται, προς ενίσχυση της επιχειρηματολογίας τους, τα όσα λέχθηκαν σχετικά με το πιο πάνω ζήτημα στην *Αντέννα Λίμιτεδ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Υπόθεση Αρ. 1310/07, 14/5/09.*».

«Συνεπώς, η Αρχή δεν ήταν υποχρεωμένη να προκαθορίσει το νόημα διαφόρων λέξεων ή φράσεων της σχετικής νομοθεσίας, ούτε να αναζητήσει οποιαδήποτε μαρτυρία σε σχέση με το τι θεωρείται ως ποιοτική εκπομπή στην κυπριακή κοινωνία.».

«Η Αρχή, στην απόφασή της ημερομηνίας 19/3/2008, κατέγραψε τις σχετικές πρόνοιες και, στη συνέχεια, πολύ αναλυτικά, τα στοιχεία από τα ρεπορτάζ των δύο κεντρικών δελτίων ειδήσεων που εδώ ενδιαφέρουν, υπογραμμίζοντας τις επίμαχες λεπτομέρειες που συνιστούσαν τις, κατά την κρίση της, παραβάσεις. Όπως, μάλιστα, προκύπτει από την ίδια την απόφαση, η Αρχή, προτού καταλήξει για την παράβαση των *Άρθρων 26(1)(ε) και 26(1)(β) του Νόμου* και του *Κ. 21(3) των Κανονισμών*, παρακολούθησε και τις σχετικές βιντεοκασέτες».

Με βάση τα πιο πάνω ευρήματα του Ανωτάτου Δικαστηρίου, και χρησιμοποιώντας ως κριτήριο, για την εξέταση των πιθανών παραβάσεων, την κοινή λογική, το επίπεδο ευπρέπειας και τις κοινωνικές αντιλήψεις του μέσου λογικού τηλεθεατή, η Αρχή δεν συμφωνεί ότι τα ειρωνικά και χλευαστικά σχόλια των κριτών προς τις διαγωνιζόμενες, όπως για παράδειγμα: **«πήγαινε βάλε μαγιό και φέρε το μαστίγιο κι έλα»**, **«Είπε ο ένας είσαι πολύ συμπαθητική, πολύ ωραία είπε η Βίκυ, εγώ δεν βλέπω τίποτα από αυτά. Πραγματικά. Ούτε σε θεωρώ πολύ ωραία, ούτε συμπαθητική. Πραγματικά. Απορώ γιατί ήρθες εδώ. Όχι [...]**, **«Ωραία κοπέλα; Που τράβηξε τα μαλλιά πίσω κι ήταν από τον Άρχοντα των Δακτυλιδιών η πώς το λένε αυτή με το τόξο [...]**. **Με τέτοιο πρόσωπο; Αυτιά, μύτη αυτιά. Εντάξει, όλα μαζί να δένουν. Αλλά αυτά δεν δένουν. Ήταν λυτά, όλα»**, **«Εμένα μου κάνει εντύπωση όλα αυτά τα κορίτσια που έρχονται εδώ πέρα με παραπανίσια κιλά και δεν είναι σίγουρες ακριβώς για τι συμβαίνει με το σώμα τους και ποια είναι η θέση τους. Κι εσύ είσαι μια απ' αυτές»**, αντιπροσωπεύουν το επίπεδο της γλώσσας και συμπεριφοράς του μέσου Κύπριου, ιδιαίτερα όταν αυτή εκφράζεται μέσω της τηλεόρασης από ένα πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχουν νεαρά κορίτσια. Η Αρχή έχει την υποχρέωση να ενεργεί κατά τρόπο που να διασφαλίζεται ότι τα προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών αντανακλούν το αισθητήριο του μέσου λογικού πολίτη και δεν αποδέχεται ότι το αισθητήριο αυτό συνάδει με τη μη ευπρεπή συμπεριφορά των κριτών που οδήγησαν ορισμένες κοπέλες στο σημείο να κλάψουν ή με τη χρήση εκφράσεων όπως τις προαναφερθείσες που συντηρούν και καλλιεργούν «κανονικά» πρότυπα ομορφιάς και χαρακτηρίζουν «διαφορετικότητα» όσα δεν ταιριάζουν σε αυτόν τον κανόνα.

Σε ό,τι αφορά στην επίκληση του δικαιώματος της ελευθερίας της έκφρασης εκ μέρους του οργανισμού (επιστολή ημερομ. 8.4.2019 και 14.2.2019, σ. 4 – 5) η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αναγνωρίζει και υπερθεματίζει τη θέση του δικηγόρου του οργανισμού, όσον αφορά τη σημασία της ελευθερίας της έκφρασης και του πλουραλισμού σε μία σύγχρονη δημοκρατική κοινωνία. Παρ' όλ' αυτά υπογραμμίζει και την αρχή σεβασμού του τηλεθεατή, αλλά και της ευθύνης του οργανισμού να διασφαλίζει ότι τα προγράμματά του βρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και εν πάση περιπτώσει στο πλαίσιο που καθορίζεται από τη Νομοθεσία που διέπει τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς. Εξάλλου, η αρχή της ελευθερίας του λόγου σε καμία περίπτωση δεν είναι απόλυτη, ούτε συνώνυμη της ασυδοσίας που φτάνει τα όρια των χλευαστικών σχολίων. Εξ ου και το ίδιο το Σύνταγμα, στο άρθρο 19, προβλέπει ως ακολούθως (οι υπογραμμίσεις δικές μας):

3. Η ενάσκησις των δικαιωμάτων, περί των η πρώτη και δευτέρα παράγραφος του παρόντος άρθρου, δύναται να υποβληθή εις διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινάς προδιαγεγραμμένους υπό του νόμου και αναγκαίους μόνον προς το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγείας ή των δημοσίων ηθών ή προς προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων άλλων ή προς παρεμπόδισιν της αποκαλύψεως πληροφοριών ληφθεισών εμπιστευτικώς ή προς διατήρησιν του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.

Ως προς την αναφορά του δικηγόρου του οργανισμού περί τήρησης της αρχής της αναλογικότητας στη λήψη αποφάσεων (επιστολή ημερομ. 8.4.2019 και 14.2.2019, σ. 5, παρ. 3), η Αρχή επισημαίνει ότι σε όλες τις ενώπιόν της υποθέσεις ακολουθεί πιστά τις αρχές που επιβάλλει η φύση της ως διοικητικό όργανο και οι οποίες προβλέπονται στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(I)/99. Γι αυτό και πάντοτε, πριν τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης, σταθμίζει τα συμφέροντα που διακυβεύονται σε κάθε περίπτωση, ήτοι το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης των παραγωγών και των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, αλλά και το δικαίωμα του κοινού για ευπρέπεια και καλαισθησία στον δημόσιο λόγο, καθώς και για υψηλή ποιότητα των προσφερόμενων προγραμμάτων. Ως εκ τούτου, η Αρχή, δεν μπορεί να δείξει ανοχή στη μετάδοση προγράμματος στο οποίο δεν εξασφαλίζεται η ευπρέπεια στον λόγο και στη συμπεριφορά. Η αναφορά του δικηγόρου του οργανισμού σε «καταγγελίες που έχουν καταχωρηθεί από τον Αρμόδιο Λειτουργό στην παρούσα βασίζονται σε μη ορθά τεκμηριωμένες θέσεις και/ή θέσεις που τελούν υπό πλάνη περί της προσβολής των ηθών και χαμηλής ποιότητας, χωρίς αυταπόδεικτες αποδείξεις, παρουσιάζοντας μεμονωμένους όρους και φράσεις οι οποίες έχουν διαφορετική ερμηνεία όταν απομονώνονται από το σύνολο και εκπέμπουν διαφορετικά μηνύματα, ιδίως όταν αναλογιστεί κανείς ότι οι ορολογίες αυτές τυγχάνουν διαφορετικής ερμηνείας στο χώρο της μόδας και επομένως δεν δικαιολογείται παρέμβαση στο δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης» η Αρχή επισημαίνει τα εξής: Καμία καταγγελία δεν έχει καταχωρηθεί από Λειτουργό της Αρχής. Η επιστολή ημερομ. 14.01.2019 προς τον οργανισμό σας, στην οποία επισυναπτόταν ο Πίνακας Α' ημερομ. 19.12.2018, απεστάλη εκ μέρους της Αρχής, όπως συμβαίνει με όλες τις περιπτώσεις που η Αρχή εξετάζει πιθανές παραβάσεις εναντίον των οργανισμών. Η δε Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου κατά τη διαδικασία λήψης οποιασδήποτε απόφασης και διαμόρφωσης της κρίσης της, πάντοτε προβαίνει σε δέουσα έρευνα και έχει ενώπιόν της και στη διάθεσή της όλα τα απαραίτητα πραγματικά γεγονότα και στοιχεία τα οποία και λαμβάνει υπόψη και η απόφαση της Αρχής δεν αποτελεί προϊόν πλάνης περί τα πράγματα. Ο Πίνακας Α' ημερομ. 19.12.2018 δεν περιλαμβάνει πιθανή παράβαση για «προσβολή των ηθών», κι η Αρχή δεν έχει να σχολιάσει οτιδήποτε επί τούτου. Ως προς τον ισχυρισμό για τον όρο της ποιότητας έχει απαντηθεί προηγουμένως και η Αρχή δεν θα τον επαναλάβει. Η δε αναφορά για ορολογίες που τυγχάνουν διαφορετικής ερμηνείας στον χώρο της μόδας και δεν δικαιολογείται παρέμβαση στο δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης η Αρχή υπογραμμίζει ότι όταν μεταδίδεται πρόγραμμα από τηλεοπτικό οργανισμό, είτε αφορά τη μόδα είτε οποιοδήποτε άλλο θέμα, ο οργανισμός οφείλει να διασφαλίζει ότι το περιεχόμενο του προγράμματος βρίσκεται εντός του πλαισίου που καθορίζεται από τη Νομοθεσία που διέπει τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς. Ο ισχυρισμός για το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης έχει, επίσης, απαντηθεί πιο πάνω.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(β)** (υποστοιχεία **1** και **4**) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των Κανονισμών **21(1)** (υποστοιχείο **2** και **5**) και **26(ιβ)** (υποστοιχείο **3** και **6**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως και / ή προσωπικώς για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΠΙΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

N.X.